

Vindinge Skole - læsehandleplan 2017

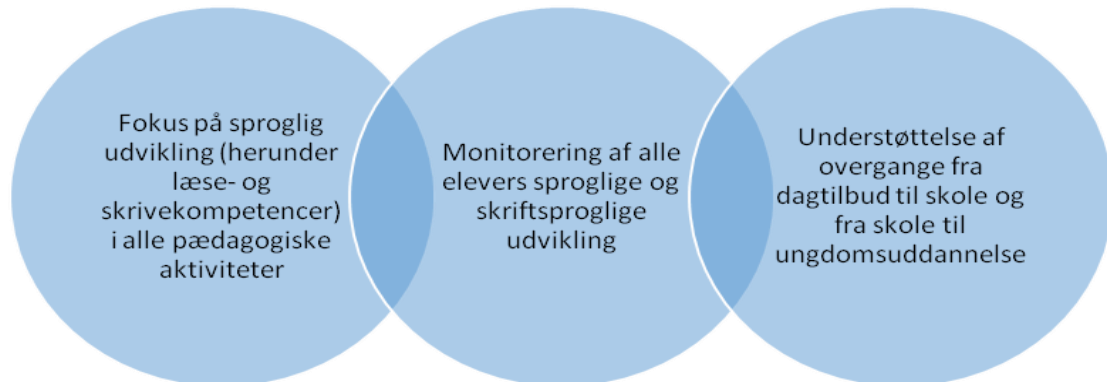
Indhold

Indledning	2
Det professionelle samarbejde om elevens sproglige udvikling	2
Test, data og evaluering	3
Læse- og skrivelyst – herunder inkluderende skriftsprogsmiljøer	4
Den tidlige læse- og skriveundervisning	4
Læsning og skrivning i alle fag	4
Overgange til og fra skole	5
Dansk som andetsprog	6
Læse- og skrivevanskeligheder, herunder ordblindhed (dysleksi)	6
Lokal læsehandleplan 2016-18.....	7
Årshjul i 2016/17	8

Indledning

Roskilde Kommune har udarbejdet en ny overordnet handleplan for den kommende læseindsats på alle kommunens skoler. Den kan læses på kommunens hjemmeside.

Handleplanen indeholder 3 fokusområder:

Disse 3 fælleskommunale fokusområder skal i løbet af en 4-årig periode fra 2016-2020 implementeres med følgende 9 faglige fokuspunkter:

- Det professionelle samarbejde om elevens sproglige udvikling
- Test, data og evaluering
- Læse- og skrivelyst
- Den tidlige læse- og skriveundervisning
- Læsning og skrivning i alle fag
- Overgange til og fra skole
- Inkluderende skriftsprogsmiljøer
- Dansk som andetsprog
- Læse- og skrivevanskeligheder, herunder ordblindhed (dysleksi)

Det professionelle samarbejde om elevens sproglige udvikling

Lærere, fagudvalg, ledelse og PLC samarbejder om elevernes udvikling, herunder den sproglige. PLC skaber rammerne om de valgte indsatser. PLC har 4 vejledere, der indgår i dette arbejde; IT-, inklusions-, lærings- og læsevejleder.

Vejledernes rolle er at understøtte og hjælpe teamene med at implementere de valgte indsatsområder. Det kan foregå rent praktisk ved at være til stede i klassen eller det kan foregå ved at videndele og arrangere interne kurser for alle lærere eller relevante lærergrupper. Læsevejlederen afholder læsekonferencer med dansklærerne.

Test, data og evaluering

Evalueringen og vurderingen af elevernes personlige, sociale og faglige udbytte foregår gennem hele skoleårets daglige pædagogiske praksis, samt på baggrund af de test, eleverne skal deltage i.

Eleverne skal inddrages i evalueringsprocessen gennem aktiv brug af metakognition (hvad ved jeg, og hvad undrer jeg mig over/ ikke forstår). De skal lære at opsummere hvad de har lært af dagens arbejde. Til dette kan læreren benytte forskellige læsestrategier.

Der afholdes hvert år op til to skolehjem samtaler og et forældremøde. Elevens læringsmål og undervisningsplan tydeliggøres i ”Min Uddannelse” på det implementeringsniveau, som kommunen er på i det givne år.

Vindinge Skole følger Roskilde Kommune og ministeriets testplan:

Årgang	Test type	Tidsplan
0.klasse	Sprogvurdering Bogstavprøve	Oktober April/ maj
1.klasse	Ordlæseprøve 1	April/ maj
2.klasse	Nationale test dansk Vrøvlordsprøve Ordlæseprøve 2	Forår Marts April/ maj
3.klasse	Sætningslæseprøve 2	April/ maj
4.klasse	Nationale test dansk	Forår
5.klasse	Tekstlæseprøve 7	April/ maj
6. klasse	Nationale test dansk	Forår
7.klasse	Tekstlæseprøve 8	April/ maj

Udover denne testplan bliver elever, hvis læse- og stavekompetencer ikke er tydelige, testet i læsning (afkodning og forståelse) og stavning. Hvis eleven har brug for særligt tilrettelagt undervisning, vil dette blive etableret.

Der er et udvidet og regelmæssigt samarbejde mellem dysleksitilbuddet, tilbuddet til elever med særlige behov og elevens forældre. Flg. iværksættes efter behov:

- Informationsmøder
- Skolehjem samtaler med deltagelse af eleven
- Daglig kontakt mellem skole og hjem vedr. dagens arbejde
- Kontakt via Intra
- Netværksmøder med flere fagpersoner
- Forældrene tilbydes et kursus i brugen af IT som kompenserende værktøj

Læse- og skrivelyst – herunder inkluderende skriftsprogsmiljøer

At have lyst og motivation til at læse og skrive er selvsagt væsentligt for læringsudbyttet.

Vores læselyst tiltag fra dette skoleår er introduktionen af Vindinge skoles læseuger. Læseugerne er rammesat af skolens læseugler, som er læse- og læringsvejlederen. Læseugler har til hensigt at fremme interessen overfor litteratur og skabe øget læse- og skrivelyst.

Læseuglerne ”optræder” i løbet af året til morgensang med læseinspiration. I de to læseuger i januar (”efter juletid er det ugletid”) har hele skolen fokus på læsning. For hvert år vælges et tema til læseugerne, eks genrer, forfatter, faglig læsning og lign. Indeværende skoleår var det overordnede tema i læseugerne ”læselyst”. Læseugerne består blandt andet af læseuglernes udvidet morgensang med inspiration og formidling af forskellig litteratur og læseoplevelser, fremvisning af film fra ”uglestolen”, hvor eleverne laver mundtlige boganmeldelser, booktrailers, læsesange og andet ugleguf. Læseugerne er også særlige faglige indsatser, læsebånd i klasserne, forfatterbesøg, samarbejde med folkebiblioteket (eks bookhunt/booktalk).

For at fremme skrivelysten har vi i år en indsats, vi overordnet kalder ”Stilladsering og evaluering i skriftligt arbejde i alle fag”. Lærerne skal i planlægningen af skriftsprogligt arbejde bestræbe sig på at tage udgangspunkt i elevens individuelle forudsætninger. Lærerne skal desuden være opmærksomme på elevernes læringsudbytte og være tydelige i evalueringen. Derudover bliver eleverne undervist i teksttyper og genrebevidsthed.

Den tidlige læse- og skriveundervisning

I den tidlige læse- og skriveundervisning bruger indskolingslærerne ”Se-lyden” som værktøj til lydindlæringen. Der arbejdes også med Alkalær-metoden og eleverne bruger fx skrivning i logbogsskrivning, i appen ”skriv og læs”, samt fokusord. Læringsvejlederen understøtter opmærksomheden og fokus på læsning ved at have eleverne til læseoplevelser i læringscenteret.

Læsning og skrivning i alle fag

Alle årgange og klasser har i de sidste fire år arbejdet med faglig læsning i alle fag. Dette arbejde er ikke afsluttet. Der skal fortsat arbejdes med den faglige læsning og teknikkerne skal trænes, forfines og fornyes.

Der er blevet undervist i læsestrategier og læseteknikker, eks før, under og efter læsning, ordforståelse under læsningen, hvor væsentlige ord og formuleringer noteres, to-kolonne notater, ord- og begrebskort m.m.

I indeværende skoleår har vi især fokus på *undervisning i teksttyper/ genre*. Eleverne arbejder med forskellige typer af tekst, teksternes opbygning og brug. Kendskab til teksttyper medfører større læseforståelse og dermed større læselyst. Genrebevidsthed giver eleverne en slags opskrift på at læse og skrive en faglig tekst, og dermed opnår eleverne en større forståelse for indholdet.

Faglærerne underviser i deres fags tekstgenrer, herunder læsning af deres fags multimodale tekster. Faglærerne skal desuden være opmærksomme på de fysiske indstillinger ved brugen af iPads/computer; kropsholdning (herunder hovedets hældning, understøttelse af armene), lysstyrke og tekststørrelse. Informationskompetence er et fagområde, vi gerne vil opprioritere.

Overgange til og fra skole

Overgang fra Børnehaven til Vindinge skole

I børnehaven er der, i samarbejde med forældrene, særlig opmærksomhed på træning af:

- Være selvhjulpen – lyne sin jakke, tage sko/tøj på, bære egen taske, være renlig, selvhjulpen ved toiletbesøg...
- Grovmotorik – rulle, trille, hoppe, hinke, klatre, krydsbevægelser...
- Finmotorik – klippe, tegne, holde på blyant, bygge...
- Ordforråd - oplæsning og samtaler
- Vente på tur
- Kunne efterleve og agere efter en simpel besked, herunder vilkår
- Modtage og efterleve simpel kollektiv besked
- Indgå i fællesskaber i strukturerede og frie lege
- Være med i daglige gøremål – rydde op, handle, lave mad...

1. maj → undervisningsstart

- Pædagogerne lærer børnene at kende gennem: Historieoplæsning – samtaler - musik – samarbejdsøvelser – drenge/piger – frie/strukturerede lege – tegne og skriveopgaver – rytmik – massage/afslapning – hal/idræt – ture ud af huset.
- Træne at fortælle, lytte og vente
- Vurdere gode samarbejdsrelationer og børnekonstellationer som ligger til grund for klassedelingen
- Lære børnene skolens område og regler at kende

Overgang fra Vindinge Skole til Hedegaardenes Skole fra 8. klasse

Fagligheden for eleverne sikres gennem et solidt samarbejde mellem lærerne i på 7. årgang. Målet er, at eleverne på 8. årgang begynder på samme høje niveau, og at de har haft koordinerede materialer i hovedfagene på 7. årgang.

Lærerne koordinerer på årlige møder undervisningens indhold, redskaber og metoder. Det fælles fokus på undervisningen har skabt et højt niveau for resultaterne i 9. klasse således, at eleverne går sikkert videre til ungdomsuddannelserne.

Dansk som andetsprog

Elever på Vindinge skole er primært fra hjem hvor dansk er 1. sprog. Vi har enkelte 2-sprogede elever, med engelsk eller spansk som 2. sprog.

Eleverne indgår i skolens almindelige tilbud om særligt tilrettelagt undervisning, hvor der arbejdes med de fire sprogfærdigheder: lytte, tale, skrive, læse.

Læse- og skrivevanskeligheder, herunder ordblindhed (dysleksi)

På Vindinge Skole er der i de første skoleår lagt et finmasket net under eleverne med det formål at fange alle børn med læse- og skrivevanskeligheder i løbet af den allerførste skoletid. I 0.-klassen bliver der screenet for sprog- og læsevanskeligheder. Det er læsevejlederen, der udfører dette arbejde, og hvis der findes vanskeligheder tages problematikken op i kompetencecenterudvalget, hvor tale-høre-konsulenten og skolepsykologen også er til stede. I april/ maj bliver eleverne bogstavtestet af læsevejlederen og 0. klasses lærerne får mulighed for at gentage og træne de bogstaver, der evt. ikke er helt indlært. Inden afslutningen får de kommende 1. klasses lærere information om elevernes bogstavkompetencer, og hvilke sociale problemstillinger, de kan møde hos eleverne i den kommende 1. klasse.

Vindinge Skoles dysleksitilbud

På Vindinge Skole er der i samarbejde med PPR etableret et kvalitetstilbud for elever med dyslektiske vanskeligheder. I tilbuddet kan dyslektiske elever få op til 12 lektioner pr. uge. Vi kalder tilbuddet for ”et aflangt tilbud” med den betydning, at elever med dyslektiske vanskeligheder kan bruge tilbuddet hele deres skoletid hos os, i det omfang eleven har behov for det. Da dysleksi hos de pågældende elever er et livsvilkår, betragter vi det som meget vigtigt, at de får den fornødne støtte gennem hele deres skoletid.

Pædagogik og undervisning

Målet for den enkelte elev vil være:

- At eleven lærer afkodnings- og læsestrategier, som styrker elevens muligheder for at udnytte sit potentiale og bliver bedre i stand til at leve op til de krav, der stilles i folkeskolen.
- At eleven anvender IT som kompenserende redskab og som undervisningsmiddel
- At elevens selvværd styrkes
- At forældrene inddrages mest muligt, så der skabes indsigt i samt forståelse for elevens vanskeligheder.

Pædagogik:

Der arbejdes ud fra en ressource- og relations orienteret tænkning i et specialpædagogisk miljø, som er kendetegnede ved struktur og forudsigelighed. Anerkendende og støttende relationer er derfor af stor vigtighed i alt, hvad der foregår vedrørende eleven.

Lokal læsehandleplan 2016-18

Identifikation af problemstilling (Inddrag den centrale læsehandleplan og skolens lokale udviklingsplan)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stilladsering og evaluering i skriftligt arbejde i alle fag 2. Genrebevidsthed 3. Læselyst 4. Funktionelstavning 5. Informationskompetence
Mål Beskriv de langsigtede mål og tidsperspektivet	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vi skal i planlægningen af skriftsprogligt arbejde tage udgangspunkt i elevens individuelle forudsætninger, samt være opmærksomme på elevernes læringsudbytte og være tydelige i evalueringen. 2. Eleverne skal blive mere bevidste overfor forskellige typer af tekst, teksternes opbygning og brug. 3. At skabe gode vilkår for årlige læseuger og jævnlige læseugle-tiltag 4. Have kendskab til og implementere kontekstuel stavemetode 5. Øget informationskompetence på 4. - 7. årg.
Tiltag Beskriv: <ul style="list-style-type: none"> • aktiviteter • aktører • tovholder • tidsramme • resurser	Videndeling og vejledning af årgangsteams og fagteams. Kursus i klasserne. Læse-/skrivekonferencer for dansklærere. Lærerne undervises i funktionel stavning. 4.-6. klasse tilbydes forløb i informationskompetence. CH/JA/LW/GJ
Evaluering <ul style="list-style-type: none"> • Evalueringsredskab, fx SMTTE eller LP modellen • Evaluer med involverede aktører • Evaluer i PLC-teamet	Evaluering med de involverede aktører og i PLC teamet

Årshjul i 2016/17

Aktivitet	Hvad	Hvem	Hvornår
Vejledningsmøde	UV. Diff til dyselever	2.b, 3.ab, 4b, 5.ab, 6.a	August
Videndeling	Stilladsering og evaluering i skriftligt arbejde i alle fag.	Alle lærere	September
Kursus i klassen	Lyd	1.kl.	September
Læsekonference	Opfølgning på mødet før sommerferien	4.kl.	September
Kursus i klassen	Hastighed og lix	4. og 5. kl.	Oktober
Møde	Efter sprogscreening	0.kl	Oktober
Kursus i sp.uv	Lydbørn	1.kl.	Nov. (2. periode)
Læsekonference	Opfølgning på mødet før sommerferien og lydkurset.	1.kl.	November
Videndeling	Genreskrivning og funktionel stavning	Alle lærere	Januar
Kursus JA	Genreskrivning	1.og 2. kl.	Januar
Kursus CH	Funktionel stavning	3. og 4. kl	Januar
Kursus JA	Genreskrivning	3.og 4. kl.	Februar
Kursus CH	Funktionel stavning	5. og 6. kl	Februar
Kursus JA	Genreskrivning	5.og 6. kl.	Marts
Test	Ordlæsepr. 1 Ordlæsepr. 2 Nonordsprøve	1.kl. 2. kl. 2. kl.	April
Læsekonference	Testresultater m.v	2.kl.	April
Test	Sætningspr. 2 Tekstlæsepr. 7	3. kl 5. kl	Maj
Møde	Opstartsmøde	Kommende 1. kl.	Maj
Læsekonference		0.kl.	Maj
Læsekonference	Testresultater og evaluering af kursus	5.kl.	Juni